

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-05-12

Vår referens

Helena Hansson

Utvecklingssekreterare

helenahansson@malmo.se

Remiss angående Remiss Socialdepartementet - Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15)

ASN-2025-5759

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har fått möjlighet att yttra sig till kommunstyrelsen kring Remiss Socialdepartementet - Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15).

Utredningen innehåller förslag på flera områden. Uppdraget för utredningen har varit att utreda och föreslå åtgärder för att bryta långvarigt biståndsmottagande samt öka drivkrafter och möjligheter till egen försörjning.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen lämnar i ärendet förslag på yttrande till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende Remiss angående Remiss Socialdepartementet - Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15) enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar om omedelbar justering.
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse - Remiss angående Remiss Socialdepartementet - Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15)
- Förslag till yttrande - Remiss angående remiss Socialdepartementet - Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15)

Beslutsplanering

ASN beredning 2025-04-02

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2025-04-10

ASN beredning 2025-04-30

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2025-05-08

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2025-05-23

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialnämnden har ombetts yttra sig till kommunstyrelsen över remiss från Socialdepartementet *Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare* (SOU 2025:15).

Utredningen innehåller förslag på flera områden. Uppdraget för utredningen har varit att utreda och föreslå åtgärder för att bryta långvarigt biståndsmottagande samt öka drivkrafter och möjligheter till egen försörjning.

I utredningen föreslås bland annat:

- en modell för bidragstak: 80 procent av den disponibla inkomsten för motsvarande hushåll med en inkomst på 22 000 kr. Utredningen ser hinder med införandet av förslaget (se sammanfattning s. 63–64). Förslaget utgör ett av två alternativa förslag och ska inte genomföras tillsammans med förslaget om en begränsningsregel nedan.
- en ny riksnorm, med bland annat en ny modell för uppräknings,
- begränsningar i möjligheten att lämna försörjningsstöd utöver riksnormen,
- begränsning av riksnormens storlek för hushåll med mer än tre barn. Förslaget utgör ett av två alternativa förslag och ska inte genomföras tillsammans med förslaget om en modell för bidragstak ovan.
- att Arbetsförmedlingens uppgiftsskyldighet gentemot socialnämnden utökas,
- att biståndssökande som är förhindrade att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom, ska lämna ett läkarintyg till socialnämnden om hindret överstiger sju dagar,
- att socialnämnden ska få begära att den som är förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom ska delta i arbetslivsinriktad rehabilitering,
- att en tillfällig jobbprenie införs för att utöka det ekonomiska utbytet för den som går från försörjningsstöd till arbete,
- att Socialstyrelsen uppdras ta fram informationsmaterial om jobbprenien och löpande statistik över utbetalningar av jobbprenien,

- att Socialstyrelsen uppdras att ta fram ett kunskapsstöd för arbetet med att bryta långvarigt biståndsmottagande,
- att kommunen ska ges möjlighet att initiera samordnad individuell plan med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om den enskildes ansökan om samordnad rehabilitering avslagits,
- att försörjningsstöd endast ska lämnas till kostnader för hyra av en bostad i andra hand om hyresvärd, bostadsrättsförening eller hyresnämnd har godkänt andrahandsupplåtelsen,
- att ett krav införs i socialtjänstlagen som innebär att ekonomiskt bistånd endast ska lämnas till personer som vistas lagligen i Sverige.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Utredningens förslag om jobbpremie har utgått och ersatts av ett förslag från Regeringskansliet, *Jobbpremien – ett incitament för att öka drivkrafterna till självförsörjning*, som inte ingår i denna remiss.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens överväganden

Nedan lyfts de delar av utredningen som förvaltningen särskilt vill lämna synpunkter på. Med anledning av begränsad beredningstid har arbetsmarknads- och socialförvaltningen prioriterat att besvara följande urval av utredningens kapitel:

- Kapitel 7 – Bidragstak
- Kapitel 8 – En moderniserad riksnorm
- Kapitel 10 – Begränsning av försörjningsstödet för större hushåll
- Kapitel 16 – Personer som är sjuka och saknar sjukpenninggrundande inkomst (SGI)
- Kapitel 17 – Strukturerad samverkan enligt samordnad individuell plan

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår att följande förslag tillstyrks:

- Förslag 8.9.3: Uppdelning av riksnormens personliga kostnader och gemensamma hushållskostnader
- Förslag 8.9.4: Riksnormen ska baseras på ett referensvärde och utgå från Konsumentverkets pris- och konsumtionsundersökningar
- Förslag 8.9.7: Skyddande av riksnormens reala värde

- Förslag 8.9.8: Statistiska centralbyrån ska beräkna det jämförelsetal som ska vara ett underlag vid regeringens beslut om riksnormen för nästkommande år
- Förslag 16.6.1: Läkarintyg ska lämnas om sjukperioden överstiger sju dagar
- Förslag 16.6.4: Socialnämnden får begära att den som är förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering
- Förslag 16.6.6: Uppdrag om gemensamt nationellt kunskapsstöd som tydliggör ansvarsfördelningen och ökar sannolikheten att sjuka biståndsmottagare som saknar SGI får ändamålsenligt stöd
- Förslag 17.7.1: Kommunen ges möjlighet att initiera samordnad individuell plan med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om den enskildes ansökan om samordnad rehabilitering avslås
- Förslag 17.7.3: Kunskap om samordnad individuell plan ska innefattas i ett kunskapsstöd

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår att följande förslag avstyrks:

- Förslag 7.9.1: En modell för ett bidragstak inom ekonomiskt bistånd
- Förslag 10.6.1: Begränsning av försörjningsstödet för större hushåll
- Förslag 16.6.3: Det behövs stöd för handläggare inom ekonomiskt bistånd i bedömningen av om läkarintyget visar att arbetsförmågan är nedsatt

Gällande förslag 8.9.2: Riksnormens kostnadsposter, lyfter arbetsmarknads- och socialförvaltningen behov av vidare utredning.

I arbetsmarknads- och socialförvaltningens förslag till yttrande redogörs för förvaltningens överväganden kring utredningens förslag och bedömningar.

Ansvariga

Madeleine Moberg Enhetschef

Truls Hallin Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef